

Ska vi återanvända engångsprodukter vid operation - hur påverkar det patienten?

WEBBINARIUM: 25 november 2021, kl 17.00-18.30

I juni 2021 röstade riksdagen igenom socialutskottets rekommendation om att tillåta återanvändning av medicintekniska engångsprodukter – på flera patienter. Produkter framtagna och designade för engångsbruk. Beslutet lutade sig mot en rapport framtagna av Socialstyrelsen. En rapport som vi ser har flera brister, kan komma att utgöra grunden för en ny lagstiftning i Sverige.

Sedan den 26 maj 2021 är återanvändning av medicintekniska engångsprodukterförbjudet i Sverige. Men frågan ligger hos regeringen och kan när som helst aktiveras igen.

Med anledning av det vill vi bjuda in till ett webinarium där vi ger en djupare förståelse för frågan och hur den kan riskera patientsäkerheten och förtroendet för den svenska vården. Det här är en viktig patientsäkerhetsfråga som vi ser att många saknar kunskap kring.

PROGRAM

Återanvändning av engångsprodukter – varför är det här en viktig fråga?

Vad innebär återanvändning av medicintekniska engångsprodukter?
Hur ser situationen ut i Sverige idag och hur ser det ut i andra EU-länder?

Talare: Anna Lefevre Skjöldebrand, Swedish Medtech

Återanvändning i praktiken

Hur går en resteriliseringsprocess till? Vilka faktorer avgör varför det fungerar bra på flergångsprodukter men inte på engångsprodukter?

Talare: Stefan Dannelöv, Steriltekniska föreningen

Hur ser återanvändningen ut inom operationssjukvården?

Hur hanterar man återanvända engångsprodukter? Hur rimmar det med patientsäkerhetsarbetet? Informeras patienten innan ett ingrepp? Riskerar vi att skapa en ojämlig vård där vissa patienter får en ny produkt och andra en återanvänd engångsprodukt?

Talare: Annette Erichsen Andersson, Riksföreningen för operationssjukvård

Återanvända engångsprodukter – var kommer patienten in?

Har patienten något att säga till om i valet av produkter? Blir man som patient informerad?

Talare: Lars-Ingvar Johansson, Nätverket mot cancer

Frågestund

Vi öppnar upp för frågor

TID

25 november 2021,
kl 17.00-18.30.
Webinariet är kostnadsfritt

ANMÄLAN

[Anmäl dig via länken >>](#)

ARRANGÖRER

MOD - mer organdonation
Nätverket mot cancer
Njurförbundet
Riksföreningen för
operationssjukvård (RFop)
Steriltekniska föreningen
Swedish Medtech

Återanvändning av medicintekniska engångsprodukter

- en fråga om patientsäkerhet

Vi är flera organisationer som företräder patienter, vårdprofessioner och tillverkare av medicinteknik och som kraftigt har reagerat mot frågan om att återanvända medicintekniska engångsprodukter. Argumenten som lyfts från Socialstyrelsen i deras rapport handlar i huvudsak om ekonomi. Vi ser tvärtom att besparingarna man räknat med vilar på skakig grund där man både riskerar patienternas säkerhet och utsätter vårdpersonal för svåra etiska dilemman.

Grunden för vad som är medicinteknik och hur den får användas på patient går att finna i den nya medicintekniska EU-förordningen, som trädde i full kraft den 26 maj 2021. Kraven på tillverkarna har höjts och grunden i regelverket är att återanvändning av engångsprodukter är förbjudet. Dock öppnar regelverket för enskilda medlemsstater att lagstifta om att godkänna återanvändning av engångsprodukter. Sveriges myndigheter, som tidigare varit emot återanvändning, har vänt i frågan och har nu öppnat upp för detta.

Vi ställer oss starkt frågande till denna vändning och vill därför förtydliga vilka värden vi ser att ett sådant godkännande sätter på spel:

Patientsäkerheten. Det finns många steriltekniker och operationssjuksköterskor som vittnar om svårigheten att rengöra och resterilisera engångsprodukter. Deras vittnesmål rimmar illa med slutsatsen i Socialstyrelsens rapport. Där går man så långt att man i stället hävdar att det kan vara bättre för hjärtsjuka barn att få en återanvänd kateter, då den är mjukare än en ny. Att uppmjukningen sker på grund av de kemikalier som används vid resteriliseringen och att effekten av uppmjukningen inte är konsistent eller förutsebar gör att kardiologen arbetar enligt devisen "det har ju fungerat bra tidigare" snarare än mot vetenskapligt validerade underlag.

Förtroendet för vården. Socialstyrelsen uttrycker inga behov av att vården informerar en patient att man tänkt använda en återanvänd produkt vid ett ingrepp. Något som vi ser går helt emot den patientlag som kom 2014 där det är tydligt formulerat att man ska involvera en patient i dess behandling och informera om de risker som den kan medföra.

Vårdens yrkeskod. Den andra stora grupp som påverkas av återanvändningsfrågan är vårdpersonalen. Vi ser flera yrkeskategorier som på olika sätt kommer att ställas inför svåra etiska beslut. Men Socialstyrelsen lyfter inte det etiska perspektivet alls i sin rapport. Det vi ser måste diskuteras är vem som ska avgöra vilken patient som får en ny produkt och vem som får en återanvänd?

Det ekonomiska perspektivet. Röster har höjts inom våra regioner att man inte anser sig ha råd att använda engångsprodukter endast en gång. De ekonomiska beräkningar man redovisar är mycket tveksamma och besparingen är svår att se om vården faktiskt ska uppfylla de krav som ställs i samband med återanvändningen. Även om en enskild klinik skulle kunna se en besparing ser vi att för samhället och patienten kan det bli mycket kostsamt och det är ju det perspektivet som lagstiftaren måste ha.

Vidare läsning

[Länk till Skuggrapporten "Återanvändning av medicintekniska engångsprodukter- ett hot mot patientsäkerheten"](#)

[Ta del av metodkritiken](#)

[Länk till Socialstyrelsens rapport](#)